

การจัดการธุรกิจอาหาร ขนาดกลางและขนาดย่อม

พิทวัส เอื้อสังคมนตรีชัย

สารบัญ

หน้า

กิตติกรรมประกาศ

คำนำ

สารบัญ

สารบัญภาพ

สารบัญตาราง

บทที่ 1	การจัดการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	1
	บทนำ	1
	เนื้อหา	1
	วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
	ความหมายของการจัดการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	3
	การจัดการธุรกิจ	3
	การจัดการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	6
	แนวทางการจัดการของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	7
	กรณีศึกษา: การจัดการผลการดำเนินงานของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	10
	บทบาทของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทยในระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์	12
	ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	13
	บทสรุป	15
	กรณีศึกษา: โอกาสและภัยคุกคามของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	15
	กรณีศึกษา: การมุ่งสู่การบริการของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	16
	คำถามท้ายบท	17
	บรรณานุกรม	18
บทที่ 2	ธุรกิจอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม	21
	บทนำ	21
	เนื้อหา	21
	วัตถุประสงค์ของการศึกษา	22

ความหมายของธุรกิจอาหาร ธุรกิจอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม และการจัดการ ธุรกิจอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม	23
ความสำคัญและประโยชน์ของธุรกิจอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม	25
แผนการพัฒนากุตสาหกรรมอาหาร	27
แผนแม่บทการพัฒนากุตสาหกรรมอาหาร (พ.ศ. 2557-2576)	27
แผนยุทธศาสตร์ครัวไทยสู่โลก (พ.ศ. 2559-2564)	30
ยุทธศาสตร์การพัฒนากุตสาหกรรมไทย 4.0 ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579)	30
นโยบายและแผนวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2555-2564) สู่แนวทางการขับเคลื่อนสำหรับธุรกิจเกษตรและอาหารไทย	33
ความเป็นผู้ประกอบการ ลักษณะของผู้ประกอบการ และผู้ประกอบการอาหาร	35
ความเป็นผู้ประกอบการ	35
ลักษณะของผู้ประกอบการ	36
กรณีศึกษา: ความตั้งใจในการประกอบการและการเติบโตของธุรกิจขนาดย่อมใน กิจการการแปรรูปอาหาร	39
ผู้ประกอบการอาหาร	39
การมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	41
การพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการในธุรกิจอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม	42
ลักษณะของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ประสบความสำเร็จ อย่างยั่งยืนในประเทศไทย	44
บทสรุป	45
กรณีศึกษา: การมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ผลิตภัณฑ์ และผลการดำเนินงาน	46
กรณีศึกษา: บทบาทของภาวะผู้นำของผู้ประกอบการผ่านทุนทางสังคมในการแข่งขัน ของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม	47
คำถามท้ายบท	47
บรรณานุกรม	48

บทที่ 3	การจัดการเชิงกลยุทธ์สำหรับธุรกิจอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม	53
	บทนำ	53
	เนื้อหา	53
	วัตถุประสงค์ของการศึกษา	54
	การจัดการเชิงกลยุทธ์สำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	55
	กลยุทธ์สำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	57
	กรณีศึกษา: กลยุทธ์สามารถปรับปรุงผลการดำเนินงานของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้หรือไม่?	58
	กรอบแนวคิดเชิงกลยุทธ์สำหรับการจัดการธุรกิจอาหารในประเทศไทย	61
	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของธุรกิจอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม	63
	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก	63
	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในการแข่งขันทางธุรกิจ	64
	กรณีศึกษา: การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม กลยุทธ์ด้านเทคโนโลยีของกิจการ และความผันผวนทางด้านเทคโนโลยี และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่	67
	โมเดลธุรกิจอาหารของธุรกิจอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม	67
	Business Model Canvas	69
	นวัตกรรมโมเดลธุรกิจ	72
	กรณีศึกษา: นวัตกรรมโมเดลธุรกิจอาหารที่มีความยั่งยืนของร้านทีชซ่า	73
	ความได้เปรียบทางการแข่งขัน	75
	บทสรุป	77
	กรณีศึกษา: การบริหารการผลิตเชิงกลยุทธ์ที่มีต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจอาหาร	77
	กรณีศึกษา: ผลกระทบของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจภายนอกที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจแปรรูปอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม	78
	คำถามท้ายบท	79
	บรรณานุกรม	80

บทที่ 4	การจัดการทรัพยากรมนุษย์สำหรับธุรกิจอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม	83
	บทนำ	83
	เนื้อหา	83
	วัตถุประสงค์ของการศึกษา	84
	การจัดการทรัพยากรมนุษย์สำหรับธุรกิจอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม	85
	ความสำคัญของการจัดการทรัพยากรมนุษย์	86
	ความพร้อมของการจัดการทรัพยากรมนุษย์สำหรับธุรกิจในภาคอุตสาหกรรม	88
	ทุนทางมนุษย์และทุนทางสังคมในอุตสาหกรรมอาหาร	90
	กรณีศึกษา: ทุนทางมนุษย์ของผู้ประกอบการและความอยู่รอดของกิจการอาหาร แปรรูป	90
	กรณีศึกษา: ทุนทางมนุษย์และผลิตภาพแรงงานในอุตสาหกรรมอาหาร	91
	การวางแผนและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในธุรกิจอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม	94
	การวางแผนทรัพยากรมนุษย์	94
	การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	95
	กรณีศึกษา: การพัฒนาทักษะการจัดการผ่านรูปแบบการเรียนรู้สำหรับธุรกิจขนาด กลางและขนาดย่อมในกลุ่มอาหารไทย	97
	การบริหารจัดการคนเก่ง	98
	วิธีการดึงดูดคนเก่งที่มีความสามารถของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	99
	การจัดการความรู้สำหรับธุรกิจอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม	100
	การจัดการความรู้	100
	กรณีศึกษา: การถ่ายโอนความรู้จากงานวิจัยไปสู่ธุรกิจอาหารขนาดกลางและ ขนาดย่อม	101
	อุปสรรคต่อความสำเร็จในการจัดการความรู้ของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	104
	ความรู้ของผู้ประกอบการ	105
	ผลของการจัดการความรู้ที่มีต่อผลการดำเนินงานและความได้เปรียบทางการแข่งขัน	106
	บทสรุป	107
	กรณีศึกษา: การจัดการความรู้สำหรับการบูรณาการห่วงโซ่อุปทานอาหารและความ ยั่งยืน	107

	กรณีศึกษา: ทักษะที่ต้องการในอุตสาหกรรมอาหารแปรรูป	108
	คำถามท้ายบท	109
	บรรณานุกรม	110
บทที่ 5	การตลาดสำหรับธุรกิจอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม	115
	บทนำ	115
	เนื้อหา	115
	วัตถุประสงค์ของการศึกษา	116
	แนวคิดทางการตลาดสำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	117
	ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถด้านการตลาดและนวัตกรรมในธุรกิจอาหาร ขนาดกลางและขนาดย่อม	118
	กลยุทธ์ทางการตลาดสำหรับธุรกิจอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม	119
	การแบ่งส่วนแบ่งทางการตลาด	120
	กรณีศึกษา: การแบ่งส่วนแบ่งทางการตลาดของนมพาสเจอร์ไรซ์ ซีพี-เมจิ	120
	ความเข้าใจประสบการณ์ของลูกค้า	122
	การประมาณการยอดขาย	124
	กระบวนการตัดสินใจของผู้บริโภค	124
	กรณีศึกษา: ทศนคติ ความตั้งใจ และพฤติกรรมกรซื้อของผู้บริโภคต่ออาหารเกษตร อินทรีย์	126
	ส่วนผลทางการตลาดสำหรับธุรกิจอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม	126
	ผลิตภัณฑ์	127
	กรณีศึกษา: ปันแบรนด์ดีเพื่อรูดตลาดคนเมือง	130
	ราคา	130
	สถานที่/ช่องทางการจัดจำหน่าย	131
	การส่งเสริมการตลาด	133
	กรณีศึกษา: การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในอุตสาหกรรมอาหาร	134
	การวิจัยทางการตลาดสำหรับธุรกิจอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม	137
	กรณีศึกษา: การวิจัยความสามารถในการบริหารด้านการตลาดของธุรกิจอาหาร ขนาดกลางและขนาดย่อม	139

	หน้า
บทสรุป	139
กรณีศึกษา: อาหารพื้นบ้านกับการพัฒนาโอกาสทางการตลาด	140
กรณีศึกษา: การทำการตลาดออนไลน์ในรูปแบบอีเมล	141
คำถามท้ายบท	141
บรรณานุกรม	142
บทที่ 6 การดำเนินธุรกิจเพื่อการส่งออกสำหรับธุรกิจอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม	147
บทนำ	147
เนื้อหา	147
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	148
การส่งออกอาหารสำหรับธุรกิจอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม	149
การเตรียมความพร้อมสำหรับการส่งออกอาหาร	151
แนวทางการเพิ่มขีดความสามารถ ปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวกับการส่งออกของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	153
กรณีศึกษา: ปัญหาและอุปสรรคในการส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปไทยไปตลาดอาเซียน	154
ความเสี่ยงในการส่งออกอาหาร	156
กรณีศึกษา: อันตรายกับจุดหมายปลายทางในการส่งออกอาหารของผู้ประกอบการอาหารไทย	157
วิธีการเข้าสู่ตลาดต่างประเทศสำหรับธุรกิจอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม	157
กรณีศึกษา: ความสำคัญของคนกลางในการส่งออกอาหาร	160
กรณีศึกษา: ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการส่งออกของธุรกิจอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม	161
ขั้นตอนการส่งออกและข้อตกลงการส่งมอบสินค้าระหว่างประเทศสำหรับธุรกิจอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม	162
ขั้นตอนการส่งออกอาหาร	162
ข้อตกลงการส่งมอบสินค้าระหว่างประเทศ	164
การชำระเงินระหว่างประเทศสำหรับธุรกิจอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม	170
บทสรุป	174

	กรณีศึกษา: กลยุทธ์การจัดการสิ่งแวดล้อมและการส่งออกของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอุตสาหกรรมอาหาร	175
	กรณีศึกษา: ธุรกิจส่งออกกับการค้าโลกยุคใหม่ที่ไม่ได้จำกัดแค่ภาชีนำเข้า	175
	คำถามท้ายบท	176
	บรรณานุกรม	177
บทที่ 7	การเงินสำหรับธุรกิจอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม	181
	บทนำ	181
	เนื้อหา	181
	วัตถุประสงค์ของการศึกษา	182
	แหล่งเงินทุนของธุรกิจอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม	183
	แหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงิน	183
	แหล่งเงินทุนทางเลือก	186
	กรณีศึกษา: ปัญหาและอุปสรรคของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อการเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงิน	189
	แหล่งเงินทุนจากผู้ขายปัจจัยการผลิต	189
	งบการเงินและการวิเคราะห์งบการเงินสำหรับธุรกิจอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม	190
	งบการเงินของธุรกิจอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม	190
	กรณีศึกษา: การบริหารเงินทุนหมุนเวียนเพื่อความอยู่รอดของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	194
	การวิเคราะห์งบการเงินของธุรกิจอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม	195
	บทสรุป	202
	กรณีศึกษา: ผู้ผลิตอาหารรายใหญ่กับการลงทุนในสตาร์ทอัพอาหาร	203
	กรณีศึกษา: การระดมทุนแบบร่วมลงทุนของกองทุน สิงห์ เวมเจอร์สในธุรกิจอาหาร	204
	คำถามท้ายบท	204
	บรรณานุกรม	205
บทที่ 8	การบริหารการผลิตและการดำเนินงานสำหรับธุรกิจอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม	207
	บทนำ	207

	หน้า
ปัจจัยที่ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	283
การคิดเชิงออกแบบ	285
นวัตกรรมแบบเปิด	287
กรณีศึกษา: นวัตกรรมแบบเปิดในอุตสาหกรรมอาหาร	288
ทรัพย์สินทางปัญญา	289
แบบจำลองไตรภาคี	291
กรณีศึกษา: การยกระดับนวัตกรรมของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใน อุตสาหกรรมการผลิตอาหารผ่านแบบจำลองไตรภาคี	292
เทคโนโลยีสำหรับธุรกิจอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม	293
ประเทศไทย 4.0 และการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4	293
อุตสาหกรรมอาหาร 4.0	293
กรณีศึกษา: การนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับฟาร์มเกษตรขนาดเล็ก	294
กรณีศึกษา: นวัตกรรมและเทคโนโลยีของน้ำตาลมะพร้าวสำหรับธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม	296
กรณีศึกษา: แนวโน้มและทิศทางของฟาร์มอัจฉริยะ	299
ผู้ดูแล	299
บทสรุป	300
กรณีศึกษา: กระบวนการนวัตกรรมในธุรกิจอาหารขนาดกลางและขนาดย่อม	300
กรณีศึกษา: นวัตกรรมแบบเปิดของผู้ประกอบการ	301
คำถามท้ายบท	302
บรรณานุกรม	303
ดัชนีค้นคำ	307
ประวัติผู้เขียน	313